I

(Rezoluții, recomandări și avize)

RECOMANDĂRI

CONSILIU

RECOMANDAREA CONSILIULUI
din 5 aprilie 2022
privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2022/C 157/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 165 și 166,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

1. La 15 septembrie 2021, președinta Comisiei Europene a anunțat în discursul privind starea Uniunii ([1]) intenția Comisiei Europene de a propune ca 2022 să fie Anul European al Tineretului, consacrat „promovării tinerilor care s-au devotat atât de mult altora". Anul European al Tineretului urmărește, printre altele, „să sprijine tinerii în a înțelege mai bine politicile publice de la nivelul Uniunii și de la nivel național, regional și local și să promoveze în mod activ diversele oportunități aflate la dispoziția tinerilor în baza respectivelor politici publice, pentru a sprijini dezvoltarea personală, socială, economică și profesională a tinerilor într-o lume verde, digitală și favorabilă incluziunii, urmărind în același timp să elimine barierele care încă mai există în această privință" ([2]).

2. Astfel cum s-a subliniat în Rezoluția Parlamentului European referitoare la impactul COVID-19 asupra tineretului și asupra sportului [2020/2864(RSP)] ([3]), tinerii s-au aflat în centrul activităților de solidaritate pentru a răspunde nevoilor comunităților lor, în contextul pandemiei de COVID-19, de la lansarea de campanii de sensibilizare la participarea în prima linie, în cadrul Corpului european de solidaritate, și la alte inițiative de voluntariat.

3. Prin acțiunile lor de voluntariat în cadrul Corpului european de solidaritate și al altor programe, tinerii pun în aplicare în mod concret preambulul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE), care subliniază dorința semnatarilor de a întări solidaritatea dintre popoarele Europei, articolul 2 din TUE, care menționează solidaritatea ca fiind una dintre valorile comune ale statelor membre, și articolul 3 din TUE, în care se afirmă că Uniunea urmărește să promoveze pacea, valorile sale și bunăstarea popoarelor sale. Acțiunile lor de voluntariat pentru ajutor umanitar contribuie la promovarea păcii în Europa și în lume și la respectarea demnității umane și a drepturilor omului.

([1]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_ro.pdf
([2]) Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022) (JO L 462, 28.12.2021, p. 1).
([3]) Texte adoptate - Impactul COVID-19 asupra tineretului și asupra sportului - miercuri, 10 februarie 2021 (europa.eu).

4. Experiențele cu Serviciul european de voluntariat (1996-2018) și Corpul european de solidaritate, deși au fost încununate de succes, au demonstrat necesitatea de a facilita și mai mult voluntariatul transnațional, în special pentru tinerii cu mai puține oportunități. În acest context, Consiliul a solicitat o revizuire a Recomandării Consiliului din 20 noiembrie 2008 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană („Recomandarea Consiliului din 2008") pentru consolidarea potențialului programelor europene de tineret în ceea ce privește sensibilizarea tinerilor și contribuția la crearea unui comunități ([4]). Acest lucru este exprimat în special în anexa 4 privind Planul de lucru pentru Strategia UE pentru tineret pe perioada 2019-2027. În plus, raportul Comisiei privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru tineret din 14 octombrie 2021 ([5]) a făcut referire la revizuirea Recomandării Consiliului din 2008.

5. Majoritatea aspectelor prezentate în Recomandarea Consiliului din 2008 sunt încă cruciale și au fost păstrate în prezenta propunere. Actualizarea Recomandării Consiliului din 2008 a devenit necesară ca urmare a mai multor evoluții înregistrate începând din 2008. O evoluție importantă este lansarea Corpului european de solidaritate în 2016 și crearea de noi programe și activități naționale de voluntariat, care includ și elemente transnaționale ([6]) ce oferă uneori oportunități foarte similare pentru tineri. În Strategia Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2019-2027 ([7]), statele membre și Comisia sunt invitate, în limita domeniilor de competență proprii, „să urmărească să asigure complementaritate și sinergii între instrumentele de finanțare ale UE și sistemele naționale, regionale și locale".

6. O evaluare a Strategiei UE pentru tineret și a Recomandării Consiliului din 2008 ([8]) a identificat necesitatea includerii persoanelor care provin din medii defavorizate ca fiind o problemă mai stringentă în 2015 decât era în 2008. Alte nevoi identificate, care nu au fost abordate însă în Recomandarea din 2008, au inclus asigurarea calității proiectelor de voluntariat, oportunități de consolidare a capacităților organizațiilor și o mai bună monitorizare a punerii în aplicare a recomandării. Un grup de experți a prezentat recomandări de politică suplimentare ([9]), care se referă, de asemenea, la schimbul de cunoștințe și colaborarea în rețea, accesul la oportunitățile de voluntariat, obstacolele administrative, sensibilizarea, recunoașterea, voluntariatul digital și contextul de mediu, care au fundamentat recomandarea propusă.

7. Începând din 2008, impactul crizelor, de exemplu cele care afectează mobilitatea fizică transnațională a voluntarilor, a fost unul grav. Pandemia de COVID-19 a evidențiat importanța asigurării în orice moment a securității, siguranței și sănătății fizice și mentale a tuturor participanților, inclusiv a elaborării de dispoziții pentru gestionarea impactului potențial al circumstanțelor neprevăzute. În plus, pentru o lungă perioadă de timp, conceptul de „voluntariat transnațional" s-a referit în practică exclusiv la activități care implică mobilitatea fizică a voluntarilor. Totuși, odată cu progresul tehnologic și în contextul pandemiei de COVID-19, au apărut noi tendințe în domeniul voluntariatului. Voluntariatul digital și-a demonstrat potențialul de a completa mobilitatea fizică sau de a fi o formă

([4]) JO C 456, 18.12.2018, p. 1.

([5]) Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare aStrategiei UE pentru tineret (2019-2021), COM/2021/636 final.

([6]) Regulamentul (UE) 2021/888 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Programului „Corpul european de solidaritate". Activitățile de voluntariat pot avea loc în țări din afara UE:
– astfel cum se prevede la articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/888, voluntariatul în cadrul componentei „participarea tinerilor la activități de solidaritate" poate avea loc într-o altă țară decât țara de reședință a participantului („voluntariat la nivel transfrontalier") sau în țara de reședință a participantului („voluntariat la nivel național"). O altă țară decât țara de reședință a participantului poate fi o țară terță asociată programului sau o altă țară participantă;
– astfel cum se prevede la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/888, voluntariatul în cadrul Corpului voluntar european de ajutor umanitar poate fi efectuat numai în acele regiuni ale țărilor terțe în care se desfășoară activități și operațiuni de ajutor umanitar și nu este în curs niciun conflict armat internațional sau fără caracter internațional.
În plus, astfel cum se prevede la articolul 2 punctul 3, la program pot participa și resortisanți ai țărilor terțe aflați „ în situație de ședere legală într-un stat membru, într-o țară terță asociată programului sau într-o altă țară participantă în temeiul prezentului regulament".

([7]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=EN.

([8]) Evaluarea Strategiei UE pentru tineret și Recomandarea Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari, 2016.

([9]) „Promovarea mobilității tinerilor voluntari și a solidarității transfrontaliere, un set de instrumente practice pentru actorii și părțile interesate din domeniul tineretului și recomandări pentru responsabilii de elaborarea politicilor", elaborat de grupul de experți instituit de Comisia Europeană pentru a sprijini procesul de revizuire a Recomandării Consiliului din 2008 privind mobilitatea tinerilor voluntari, 2021 (activitate desfășurată în perioada septembrie 2019 - septembrie 2020).

opțională de voluntariat pentru tinerii care nu sunt în măsură să călătorească fizic. De asemenea, dimensiunea intergenerațională a voluntariatului și-a demonstrat în mod clar importanța în abordarea provocărilor demografice cu care se confruntă societatea noastră. Preocupările legate de mediu și de schimbările climatice se numără printre prioritățile agendei politice a UE și trebuie să se reflecte în activități care implică mobilitate transnațională.

8. Comunicarea Comisiei Europene privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025 ([10]) a subliniat importanța incluziunii, a calității și a recunoașterii experiențelor transfrontaliere în temeiul programului „Corpul european de solidaritate”. Garantarea calității oportunităților disponibile și acordarea unui sprijin adecvat participanților în fiecare etapă a experienței de voluntariat constituie o condiție prealabilă pentru ca activitățile de voluntariat să aducă beneficii comunităților, precum și tinerilor voluntari.

9. În Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030), Consiliul a confirmat în domeniul prioritar 1 al cadrului strategic că „promovarea, valorizarea și recunoașterea învățării nonformale, inclusiv a voluntariatului, precum și sporirea incluziunii, a calității și a recunoașterii activităților transfrontaliere de solidaritate” reprezintă o acțiune concretă.

10. Una dintre primele dificultăți cu care se confruntă tinerii interesați de experiența voluntariatului transnațional este accesul la informații ușor de utilizat cu privire la statutul și drepturile de care se bucură în calitate de voluntari, pe un site național dedicat, astfel încât să își poată începe activitatea de voluntariat transnațional pe deplin conștienți de impactul pe care îl va avea asupra drepturilor lor de securitate socială în statul membru gazdă, precum și în statul membru în care își au reședința obișnuită ([11]). În temeiul Regulamentului (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (*gateway*) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor, Comisia și statele membre au deja obligația de a furniza cetățenilor Uniunii informații online ușor de utilizat privind drepturile, obligațiile și normele care decurg din dreptul Uniunii și dreptul național în domeniul voluntariatului într-un alt stat membru ([12]).

11. Multe aspecte legate de mobilitatea transnațională nu pot fi abordate doar la nivel național, deoarece activitățile implică atât statul membru de origine, cât și statul membru gazdă. Cadrele administrative și juridice privind voluntariatul pot varia de la un stat membru la altul. Existența unor informații cuprinzătoare și adaptate tinerilor referitoare la normele juridice și administrative naționale care reglementează voluntariatul, în special informații privind asigurările sociale de care beneficiază atât în statul membru de origine, cât și în statul membru gazdă, este foarte importantă pentru tinerii care doresc să se implice într-o activitate de voluntariat transnațional.

12. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Plan de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027 ([13]) recunoaște rolul voluntariatului în integrarea și incluziunea persoanelor cu mai puține oportunități. Pentru multe dintre acestea, activitățile de voluntariat pot reprezenta opțiunea cea mai accesibilă pentru a beneficia de oportunități de mobilitate transfrontalieră, în special în formate de voluntariat pe termen scurt sau de voluntariat în grupuri sau echipe.

13. Resortisanții țărilor terțe se pot confrunta cu obstacole administrative și practice în calea voluntariatului transfrontalier dacă trebuie să solicite o viză de scurtă sau lungă ședere ori un permis de ședere în scopul efectuării unor servicii de voluntariat într-un alt stat membru. Directiva (UE) 2016/801 reglementează condițiile de obținere a unei vize de lungă ședere sau a unui permis de ședere pentru a fi admis pe teritoriul unui stat membru al UE în scopul efectuării de servicii de voluntariat. Cu toate acestea, directiva respectivă nu conține dispoziții privind mobilitatea intra-UE a voluntarilor din țări terțe.

([10]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025, COM(2020) 625 final, disponibilă la EUR-Lex - 52020DC0625 - RO - EUR-Lex (europa.eu).

([11]) Ar trebui menționat faptul că Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială prevede coordonarea drepturilor de securitate socială, inclusiv a prestațiilor de boală, în situații transfrontaliere și se aplică voluntarilor care se deplasează între statele membre.

([12]) JO L 295, 21.11.2018, p. 32, anexa I, secțiunea E. Informații incluse în portalul „Europa ta”: Europa ta (europa.eu).

([13]) COM(2020) 758 final.

14. O experiență de voluntariat le permite voluntarilor să obțină rezultate ale învățării care le sporesc capacitatea de inserție profesională. Există cadre naționale sau ale UE (și anume, Youthpass ([14]) și Europass ([15])) care sprijină identificarea, documentarea și validarea rezultatelor învățării realizate în cadrul activităților de voluntariat. Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale ([16]) a invitat angajatorii, organizațiile de tineri și organizațiile societății civile să promoveze și să faciliteze identificarea și documentarea rezultatelor învățării realizate la locul de muncă sau în cadrul unor activități de voluntariat. Evaluarea ([17]) Recomandării Consiliului din 2012 a identificat domeniile în care sunt necesare măsuri suplimentare în vederea realizării obiectivelor recomandării respective, pentru a pune la dispoziția cetățenilor oportunități de validare mai multe și mai bune, care să le permită să aibă acces la activități de învățare suplimentare și să își valorifice competențele în societatea și pe piața europeană a forței de muncă. Decizia Europass din 18 aprilie 2018 menționează voluntarii printre grupurile sale țintă.

15. Noile evoluții înregistrate începând din 2008, datele privind obstacolele din calea voluntariatului transnațional și recomandările de politică privind promovarea mobilității tinerilor voluntari, prezentate de un grup de experți, impun adoptarea unei noi recomandări a Consiliului privind voluntariatul, în vederea facilitării și îmbunătățirii calității voluntariatului transnațional al tinerilor și a încurajării învățării reciproce, a colaborării în rețea și a sinergiilor între programele și activitățile de voluntariat din statele membre și Corpul european de solidaritate.

16. Prezenta recomandare respectă pe deplin principiile subsidiarității și proporționalității,

RECUNOAȘTE CĂ:

17. În sensul prezentei recomandări, termenul „voluntariat” este definit la fel ca în Regulamentul (UE) 2021/888 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Programului „Corpul european de solidaritate”, și anume o activitate de solidaritate care se desfășoară sub forma unei activități voluntare neremunerate ([18]) pe o perioadă de cel mult 12 luni și care contribuie la realizarea binelui comun. În cazul în care programele transnaționale existente în statele membre au în vedere activități de solidaritate cu o durată mai mare de 12 luni, dar care corespund definiției voluntariatului, acestea vor fi considerate activități de voluntariat în sensul prezentei recomandări și, prin urmare, sunt incluse în domeniul său de aplicare.

18. Voluntariatul tinerilor în temeiul prezentei recomandări cuprinde activitățile de voluntariat desfășurate în UE de resortisanții UE sau ai țărilor terțe care își au reședința într-un stat membru și care se deplasează într-un alt stat membru în scopul prestării de servicii de voluntariat, în cadrul Corpului european de solidaritate sau al oricărui program sau activitate națională de voluntariat transfrontalier din statele membre. În măsura posibilului, acțiunile întreprinse de statele membre și de Comisie ca răspuns la prezenta recomandare ar trebui, de asemenea, să țină seama de activitățile de voluntariat dintre statele membre și țările terțe. Activitățile voluntare nu ar trebui să aibă un efect negativ asupra locurilor de muncă remunerate potențiale sau existente și nici nu ar trebui să fie considerate ca un substitut al acestora. Termenii „tineret” și „tineri” acoperă categoria de vârstă cuprinsă între 18 și 30 de ani.

19. Tineri cu mai puține oportunități înseamnă tineri care, din motive economice, sociale, culturale, geografice sau de sănătate, din cauza provenienței lor dintr-un context de migrație sau din motive precum un handicap sau dificultăți educaționale sau din orice alt motiv, inclusiv un motiv care ar putea da naștere la discriminare în sensul articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se confruntă cu obstacole din cauza cărora nu pot avea acces efectiv la oportunități ([19]).

([14]) Youthpass este principalul instrument de recunoaștere și validare disponibil pentru toți participanții la programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate pentru a reflecta procesul de învățare și pentru a-și documenta rezultatele învățării în certificatul Youthpass.

([15]) Decizia (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de abrogare a Deciziei nr. 2241/2004/CE (JO L 112, 2.5.2018, p. 42) instituie un cadru european pentru a sprijini transparența și înțelegerea aptitudinilor și a calificărilor dobândite în contexte formale, non-formale și informale, inclusiv prin experiență practică, mobilitate și voluntariat.

([16]) JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

([17]) „Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers” (Evaluarea Strategiei UE pentru tineret și Recomandarea Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari) (europa.eu), 2016.

([18]) Voluntarii nu sunt plătiți pentru timpul alocat, însă pot fi acoperite anumite cheltuieli limitate, de obicei, pentru deplasare, masă sau cazare și/sau alte mici cheltuieli personale.

([19]) A se vedea aceeași definiție din Regulamentul (UE) 2021/888, articolul 2 punctul 4.

RECOMANDĂ STATELOR MEMBRE:

Să continue să promoveze voluntariatul transnațional în Europa și în afara acesteia, ținând seama de cadrele naționale și de legislația din domeniul activităților de voluntariat, precum și de propriile priorități naționale globale, de posibilitățile existente la nivel local și de propriul regim al cheltuielilor publice.

Să faciliteze dezvoltarea în acest scop a următoarelor linii de acțiune:

20. Examinarea posibilității adoptării unor măsuri care să contribuie la crearea sau menținerea unui cadru legislativ și de punere în aplicare adecvat și clar privind sănătatea, siguranța și securitatea participanților la activitățile de voluntariat transnațional prin:

a) asigurarea faptului că toți voluntarii pot beneficia de o asigurare socială într-un stat membru, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială;

b) acordarea de sprijin organizatorilor implicați în punerea în aplicare a activităților de voluntariat pentru a asigura faptul că există proceduri clare și fiabile pentru îngrijirea și asistarea voluntarilor în situații de criză, de urgență și în alte circumstanțe neprevăzute.

21. Furnizarea de informații accesibile și sensibilizarea cu privire la drepturile voluntarilor, astfel cum se prevede în cadrul specific prezentat mai sus, în special:

a) asigurarea existenței unui site web național, care să respecte cerințele Directivei privind accesibilitatea site-urilor web ([20]), pentru a le furniza voluntarilor informații practice, accesibile și cuprinzătoare referitoare la normele juridice și administrative naționale care reglementează voluntariatul și la impactul voluntariatului într-un alt stat membru asupra drepturilor de securitate socială actuale și viitoare ([21]) ale voluntarilor (atât pentru voluntarii din UE care sosesc într-un stat membru, cât și pentru cei care pleacă dintr-un stat membru);

b) sprijinirea furnizorilor de informații pentru tineri prin încurajarea formării în ceea ce privește elaborarea de informații adaptate tinerilor referitoare la normele juridice și administrative naționale care reglementează voluntariatul;

c) încurajarea colaborărilor cu rețelele și serviciile existente, precum ERYICA, în vederea elaborării unor astfel de informații;

d) încurajarea organizatorilor programelor și activităților naționale existente privind voluntariatul transfrontalier să indice site-urile web naționale și europene relevante ([22]) unde voluntarii pot găsi informații cu privire la drepturile și obligațiile lor și la normele aplicabile în domeniul voluntariatului într-un alt stat membru.

22. Îmbunătățirea calității oportunităților de voluntariat prin sprijinirea organizatorilor de activități de voluntariat în eforturile lor de consolidare a capacităților. În special, acest obiectiv poate fi realizat prin:

a) încurajarea organizatorilor atât din statele membre de origine, cât și din statele membre gazdă de a coopera, inclusiv prin furnizarea de informații suficiente despre activitatea de voluntariat, organizatorii acesteia și despre voluntari, pentru a permite ambelor părți să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la durabilitatea activității și să îndeplinească toate cerințele legale;

b) încurajarea organizatorilor de activități de voluntariat să pună accentul pe calitate, printre altele prin organizarea acestor activități pe baza unei analize care să sprijine nevoile identificabile și să conducă la rezultate benefice pentru comunitățile locale.

c) încurajarea organizatorilor de activități de voluntariat să pună un accent adecvat pe dimensiunea educațională a activităților de voluntariat, inclusiv învățarea limbilor străine în cadrul voluntariatului transnațional;

([20]) Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, (JO L 327, 2.12.2016, p. 1).

([21]) Inclusiv informații despre procedurile de solicitare a unui card european de asigurări sociale de sănătate (CEASS) și informații detaliate cu privire la ceea ce este și nu este acoperit de sistemele naționale de sănătate.

([22]) Portalul multilingv „Europa ta” în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1724, JO L 295, 21.11.2018, p. 1; secțiunea wiki pentru tineret a Portalului european pentru tineret; informații pe portalul Europa, de exemplu despre CEASS: Solicitarea unui card - Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune - Comisia Europeană (europa.eu).

d) sprijinirea organizatorilor de activități de voluntariat în utilizarea mai sistematică și mai generalizată a cadrelor naționale sau ale UE existente (și anume Youthpass și Europass) care sprijină identificarea, documentarea și validarea rezultatelor învățării în cadrul activităților de voluntariat;

e) recunoașterea faptului că activitățile pentru tineret constituie un promotor esențial al oportunităților de voluntariat pentru tineri și unul dintre principalele instrumente de îmbunătățire a calității activităților de voluntariat în UE, contribuind astfel la punerea în aplicare a programului european pentru activitățile pentru tineret ([23]);

f) promovarea mobilității transfrontaliere a persoanelor implicate în activități pentru tineret și în organizații de tineret;

g) sprijinirea formării lucrătorilor de tineret și a organizatorilor de activități de voluntariat, recunoscând rolul esențial al acestora în însoțirea și îndrumarea tinerilor voluntari pe parcursul unei experiențe de voluntariat de înaltă calitate;

h) încurajarea organizatorilor de activități de voluntariat transnațional să solicite eticheta de calitate a Corpului european de solidaritate;

i) elaborarea și promovarea unor standarde generale de calitate pentru activitățile de voluntariat, inspirându-se, în același timp, din sistemul cuprinzător de măsuri de calitate, sprijin, incluziune și certificare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/888 ([24]), dacă acest lucru este realizabil în contextul național;

j) adoptarea de măsuri pentru asigurarea faptului că activitățile de voluntariat nu conduc la înlocuirea locurilor de muncă.

23. Asigurarea faptului că accesul la activitățile de voluntariat transnațional reprezintă o oportunitate reală pentru toți tinerii, inclusiv pentru cei cu mai puține oportunități, inclusiv prin:

a) sprijinirea creării și/sau a funcționării unor puncte de acces naționale și a unor structuri regionale și locale, cum ar fi infrastructurile pentru activitățile pentru tineret și centrele de informare pentru tineret, în cazul în care acestea există, pentru furnizarea de informații și orientări cu privire la oportunitățile de voluntariat existente, în formate accesibile persoanelor cu handicap, tinerilor potențiali voluntari, inclusiv tinerilor cu mai puține oportunități, organizațiilor societății civile/de solidaritate și altor părți interesate din domeniu. Aceste structuri pot include rețele de absolvenți (precum EuroPeers) și lucrători de tineret de la nivel local, care să capaciteze și să sprijine potențialii candidați la activitățile de voluntariat și care, după caz, ar putea coopera cu agențiile naționale care pun în aplicare Corpul european de solidaritate;

b) facilitarea accesului la experiențe de voluntariat transnațional pentru tinerii cu mai puține oportunități prin promovarea informării și comunicării specifice și accesibile de către organizațiile și rețelele relevante ([25]), precum Eurodesk și ERYICA, inclusiv prin sensibilizarea cu privire la importanța competențelor interculturale și a învățării limbilor străine ca piatră de temelie pentru mobilitatea transnațională;

c) asigurarea faptului că organizatorii de activități de voluntariat sunt încurajați să promoveze incluziunea socială, inclusiv prin asigurarea unor condiții de cazare rezonabile și adecvate care să fie accesibile pentru tineri, în special pentru cei cu dizabilități;

d) sprijinirea organizatorilor de activități de voluntariat în integrarea aspectelor legate de incluziunea tinerilor cu mai puține oportunități în proiectelor lor ([26]), printre altele punându-i în contact cu experți din cadrul serviciilor responsabile de promovarea incluziunii sociale, care i-ar putea sprijini și forma;

([23]) Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului privind cadrul pentru instituirea unui program european pentru activitățile pentru tineret (2020/C 415/01).

([24]) Regulamentul (UE) 2021/888 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Programului „Corpul european de solidaritate" și de abrogare a Regulamentelor (UE) 2018/1475 și (UE) nr. 375/2014 (JO L 202, 8.6.2021, p. 32).

([25]) Pentru orientări privind punerea în aplicare, a se vedea Strategia privind incluziunea și diversitatea din cadrul Erasmus+ și al Corpului european de solidaritate: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-12/implementation-inclusion-diversity_apr21_ro.pdf.

([26]) În concordanță cu strategiile UE privind egalitatea și cadrele de politică pentru incluziunea anumitor grupuri discriminate și dezavantajate, adoptate în perioada 2020-2021: Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025 [COM(2020) 565 final, 18 septembrie 2020], Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor [COM (2020) 620 final, 7 octombrie 2020], Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ [COM(2020) 698 final, 12 noiembrie 2020], Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea [COM(2020) 758 final, 24 noiembrie 2020], Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap [COM(2021) 101 final, 3 martie 2021].

e) furnizarea de sprijin specific pentru dezvoltarea activităților de voluntariat, în special promovarea incluziunii, a egalității și a responsabilizării grupurilor defavorizate sau a grupurilor expuse riscului de discriminare și stimularea tinerilor voluntari din aceste comunități să se implice în activități de voluntariat și să acționeze în calitate de multiplicatori sau chiar de modele în propria comunitate;

f) sprijinirea organizațiilor și a rețelelor relevante în promovarea activităților de voluntariat la nivel local (inclusiv în formate pe termen scurt, cu fracțiune de normă și de grup), ca potențial prim pas către participarea la activități transnaționale și furnizarea unui sprijin specific suplimentar pentru crearea de oportunități de voluntariat care să răspundă nevoilor tinerilor ce nu pot participa fizic la activitățile transnaționale din diverse motive, de exemplu prin oferirea, printre altele, de oportunități de voluntariat digital;

g) promovarea în continuare a instrumentelor transnaționale existente care pot facilita mobilitatea tinerilor, precum cardurile de mobilitate, și încurajarea utilizării acestora în toate activitățile de voluntariat transnațional ([27]);

h) soluționarea, acolo unde este posibil și fără a aduce atingere acquis-ului Schengen și dreptului Uniunii privind intrarea și șederea resortisanților țărilor terțe, a problemelor administrative și practice care creează dificultăți în obținerea vizelor și/sau a permiselor de ședere pentru resortisanții țărilor terțe în scopul prestării de servicii de voluntariat.

24. Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la beneficiile activităților de voluntariat, prin activități de informare, orientare și comunicare, inclusiv prin implicarea părților interesate de la nivel național din domeniul educației, formării, ocupării forței de muncă, serviciilor sociale și tineretului. Acordarea unei atenții deosebite implicării în mod echitabil a tinerilor cu mai puține oportunități. Aceasta include promovarea faptului că:

a) activitățile de voluntariat reprezintă o modalitate concretă prin care tinerii pot contribui la abordarea provocărilor societale și își pot manifesta solidaritatea cu persoanele aflate într-o situație vulnerabilă;

b) o experiență de voluntariat sprijină dezvoltarea personală, educațională, socială, civică și profesională a tinerilor și îi ajută să își dezvolte competențele necesare și valorizate pe piața forței de muncă;

c) există cadre care sprijină identificarea, documentarea și validarea rezultatelor învățării realizate în cadrul activităților de voluntariat (inclusiv Youthpass și Europass).

25. Sprijinirea și promovarea activităților legate de voluntariat care urmăresc crearea unei comunități. Aceasta include:

a) încurajarea, la nivel național, a utilizării rețelelor de voluntari, în special a celor care participă la activități care au o viziune pe termen lung, adică nu sunt legate sau limitate de durata proiectelor individuale;

b) promovarea rețelelor europene existente în domeniul voluntariatului, în special a Rețelei europene de solidaritate și a rețelei EuroPeers, precum și a altor resurse și platforme accesibile prin intermediul portalului Corpului european de solidaritate de pe Portalul european pentru tineret;

c) încurajarea foștilor voluntari să își împărtășească experiențele prin intermediul rețelelor de tineret, al instituțiilor de învățământ și al atelierelor în calitate de ambasadori sau membri ai unei rețele și să formeze voluntarii actuali sau viitori;

d) încurajarea organizatorilor de activități de voluntariat să sprijine voluntarii în procesul de integrare în comunitatea-gazdă în timpul activității desfășurate și în continuarea implicării acestora în activități de voluntariat după întoarcerea acasă, cu un accent special pe sprijinirea tinerilor cu mai puține oportunități.

26. Explorarea unor noi tendințe și a unor dimensiuni și formate alternative ale voluntariatului, inclusiv prin:

a) promovarea testării formatelor și a colectării de date privind voluntariatul digital într-un context transnațional, ca o completare a mobilității fizice sau chiar ca format de sine stătător al activităților de voluntariat;

([27]) Aceasta a fost deja o bună practică a fostului Serviciu european de voluntariat; în prezent, Corpul european de solidaritate oferă gratuit fiecărui voluntar un card european de tineret.

b) recunoașterea valorii și promovarea voluntariatului inter-generații ca o contribuție valoroasă la abordarea provocărilor cu care se confruntă o societate în curs de îmbătrânire, dar și ca o modalitate de implicare a tinerilor într-un dialog între generații, de facilitare a transferului de cunoștințe între generații și de îmbunătățire a coeziunii sociale.

27. Crearea de sinergii, de complementaritate și de continuitate între programele și activitățile de voluntariat existente la nivel european și la diferite niveluri în statele membre. Aceasta include, de exemplu:

a) schimbul de informații între statele membre cu privire la programele de voluntariat existente, inclusiv la regimurile și activitățile naționale aplicabile funcției publice, dacă există, și transmiterea acestor informații Comisiei Europene în vederea facilitării publicării acestora pe Portalul european pentru tineret și pe platforma wiki pentru tineret și a elaborării de bune practici;

b) luarea în considerare a unor măsuri care să promoveze și să sprijine transferul de bune practici între programele sau activitățile de voluntariat.

28. Sprijinirea activităților de voluntariat care contribuie semnificativ la abordarea provocărilor legate de schimbările climatice și de mediu, prin:

a) încurajarea integrării practicilor ecologice în toate proiectele și activitățile de voluntariat, precum și promovarea în rândul participanților și al organizațiilor participante a unui comportament responsabil și durabil din punctul de vedere al mediului;

b) promovarea reducerii amprentei ecologice a activităților de voluntariat, de exemplu prin reducerea deșeurilor, prin reciclare și, ori de câte ori este posibil, prin utilizarea mijloacelor de transport durabile;

c) promovarea dezvoltării activităților de voluntariat care abordează tema protecției mediului, a durabilității, a obiectivelor climatice și a prevenirii și redresării în caz de dezastre.

29. Includerea de informații referitoare la progresele înregistrate în ceea ce privește aplicarea prezentei recomandări în actualizările periodice efectuate în cadrul Strategiei UE pentru tineret, în special ca parte a platformei wiki pentru tineret.

INVITĂ COMISIA:

30. Să faciliteze schimbul de practici între statele membre cu privire la modul în care trebuie abordate obstacolele care îi pot împiedica pe tineri să participe la activități de voluntariat, de exemplu prin activități de învățare *inter pares*, grupuri de experți ale Comisiei sau Platforma Strategiei UE pentru tineret.

31. Să sprijine statele membre în aplicarea prezentei recomandări prin mecanismele și instrumentele de cooperare ale Strategiei UE pentru tineret, prin programul european pentru activitățile pentru tineret și prin programele pentru tineret ale UE, în special Corpul european de solidaritate.

32. Să faciliteze învățarea reciprocă și schimburile între statele membre și toate părțile interesate relevante de la diferite niveluri prin activități precum învățarea *inter pares*, consilierea reciprocă, grupurile de experți, colaborarea în rețea și alte structuri de cooperare, inclusiv cu accent pe crearea de sinergii și complementaritate între programele sau activitățile de la nivelul UE și cele de la nivel național, inclusiv regimurile naționale aplicabile funcției publice, dacă există. Să utilizeze în acest scop spațiile existente, cum ar fi platforma wiki pentru tineret și Portalul european pentru tineret, unde pot fi partajate resurse și cunoștințe între statele membre și organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) la diferite niveluri.

33. Să exploreze noi tendințe și formate ale voluntariatului care respectă principiile de bază în ceea ce privește egalitatea de șanse și nediscriminarea, accesibilitatea, incluziunea și calitatea înaltă a activităților, prin colectarea de date și elaborarea de bune practici, orientări și manuale, în special în ceea ce privește voluntariatul digital sau mixt și voluntariatul inter-generații.

34. Să promoveze și să popularizeze oportunitățile de voluntariat pentru tineri disponibile la nivel european, în special pentru persoanele cu mai puține oportunități, prin intermediul Portalului european pentru tineret, care include instrumentul de înregistrare pentru activitățile de solidaritate în cadrul Corpului european de solidaritate. În cooperare cu statele membre, să includă pe Portalul european pentru tineret linkuri către site-urile naționale relevante ([28]).

([28]) Cu informațiile prevăzute la punctul 2 litera (a) din prezenta recomandare, precum și cu informații privind programele sau activitățile naționale de voluntariat.

35. Să dezvolte, să promoveze și să sprijine în continuare utilizarea instrumentelor UE existente pentru validarea rezultatelor învățării non-formale și informale, în special Youthpass și platforma Europass, inclusiv prin intermediul acreditărilor digitale europene pentru învățare.

36. Să sprijine cercetarea și colectarea de date cu privire la impactul pe termen lung al activităților de voluntariat și de solidaritate pentru persoanele fizice și organizații, precum și asupra societății, inclusiv lecțiile învățate în timpul pandemiei de COVID-19 în domeniul voluntariatului și pregătirea acestuia pentru crize similare, prin studii, sondaje, statistici, cercetări și analize de date.

37. Să utilizeze platforma wiki online pentru tineret pentru a colecta informații cu privire la progresele înregistrate de statele membre în aplicarea prezentei recomandări.

38. Să prezinte rapoarte cu privire la utilizarea prezentei recomandări a Consiliului în contextul activității privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru tineret și a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației.

Prezenta recomandare înlocuiește Recomandarea Consiliului din 20 noiembrie 2008 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană.

Adoptată la Luxemburg, 5 aprilie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
R. BACHELOT-NARQUIN